

บทที่ 1

บทนำ

สังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมที่ต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของตัวและครอบครัว ภายใต้ยุคกระแสสังคมแบบทุนนิยม ที่ผลักดันให้มนุษย์มองความสำคัญของชีวิตขึ้นอยู่กับวัตถุนิยม พยายามหาทรัพย์สินสมบัติและวัตถุต่างๆ มาประกอบกับชีวิตความเป็นอยู่ ความต้องการของตนเอง เพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม แต่สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่ทุกคนจะสมบูรณ์แบบ เพราะชีวิตของคนเรานั้น ไม่ได้เกิดมาเหมือนกันทุกคน เริ่มตั้งแต่ลักษณะภายนอกที่บ่งบอกถึงความ เป็นเพศ รูปร่างหน้าตา สีผิว ภาษา วัฒนธรรม ความเชื่อและประเพณีต่างๆ ดังนั้นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของแต่ละสังคม ที่มีความหลากหลายทางด้านมิติวัฒนธรรมตามวิธีการดำรงชีวิตภายใต้สภาวะความเป็นอยู่ของตนเอง จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดอาชีพที่หลากหลายตามมา

การประกอบอาชีพในสังคมไทยมีหลากหลายรูปแบบ ทุกอาชีพมีจุดประสงค์ในการทำงานเพื่อให้ชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น คนยากจนส่วนใหญ่ไม่สามารถเรียนต่อในระดับสูง อาชีพการทำงานส่วนมากจึงใช้กำลังแรงกายในการทำงาน เช่น อาชีพประมง อาชีพทำงานโรงงาน อาชีพทำงานแบกหาม อาชีพมวยไทย อาชีพรับจ้างและแรงงานทั่วไป เป็นต้น มวยไทยนับเป็นอาชีพหนึ่งที่มีการแข่งขัน ต่อสู้ที่ใช้กำลังแรงกายแรงใจในการชกทุกครั้ง ที่สำคัญอาชีพมวยไทยจัดเป็นศิลปวัฒนธรรมไทยที่ต้องใช้ ไหวพริบ ปฏิภาณ ผนวกกับความแข็งแรงของร่างกาย ทั้งนี้ ศิลปะประเพณีมวยไทยยังมาพร้อมกับความเสี่ยงทางด้านร่างกายสภาวะจิตใจและสมอง ที่ได้รับการกระทบกระเทือน จากการปะทะในระหว่างการขึ้นชกทุกครั้งอย่างรุนแรง ซึ่งมีความอันตรายต่อร่างกาย และอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต แต่อย่างไรยังมีผู้ให้ความสนใจในอาชีพนี้ หากมองอีกด้านหนึ่งอาชีพมวยไทยมีรูปแบบการฝึกทักษะเชิงมวย เทคนิคการชก รวมไปถึงแม่ไม้มวยไทยและศิลปะการต่อสู้ที่สามารถใช้ในการป้องกันตัวจากอันตรายต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของมวยไทย เป็นศิลปวัฒนธรรมการต่อสู้ที่มีมาหลายร้อยปีพร้อมกับการกอบกู้เอกราชของชาติไทย จึงเป็นจุดดึงดูดของคนไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีความสนใจในศิลปะการต่อสู้แขนงนี้ เพราะศิลปะการต่อสู้ของมวยไทยได้รับการขนานนามว่าเป็นศิลปะการต่อสู้ที่มีอานุภาพร้ายกาจและรุนแรง หากศิลปะการต่อสู้อื่นใดเทียบเคียงไม่ได้ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจากหลายประเทศที่มาเที่ยวประเทศไทยต้องการชมการแสดงการชกมวยไทย หรือแม้กระทั่งอยากฝึกฝนเพื่อนำศิลปะการต่อสู้ของมวยไทยไว้ป้องกันตัว ทำให้เศรษฐกิจการท่องเที่ยวของเมืองไทยขยายตัวได้ในระดับหนึ่ง การแข่งขันชกมวยไทยทุกครั้งในสนามเวทีมวยทั้งกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ล้วนแล้วแต่มี

การพนันเข้ามามีบทบาทพร้อมด้วยทุกครั้งเสมอ เรื่องของการพนันนั้นขึ้นต่อมีมาเป็นระยะเวลาเนิ่นนาน จากอดีตถึงปัจจุบัน เป็นสิ่งทำให้วงการมวยไทยสามารถดำรงอยู่ได้ ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตได้ว่า เศรษฐกิจในวงการมวยไทยจึงเพิ่มขึ้นมาตลอดอย่างรวดเร็ว ทั้งรางวัลค่าตอบแทนต่างเพิ่มมากขึ้น ตามยุคตามสมัยเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วยเงินค่าตัว เงินเดิมพันและรางวัลพิเศษ สิ่งเหล่านี้ เป็นสิ่งจูงใจแก่ตัวนักมวยรวมทั้งคนในวงการมวยไทย นักมวยที่ก้าวเข้าสู่วงการมวยไทยตั้งแต่ยัง เล็กบางคนอยู่ได้ไม่นานก็ออกไป แต่บางคนกลับใช้ชีวิตในความเป็นนักมวยไปตลอด เพราะมีความรักในอาชีพ มีความผูกพัน ผวนกกับมีปัจจัยหลาย ๆ สิ่งที่ทำให้เขาต้องยอมรับกับสภาพ ความเป็นจริง เพื่อตอบสนองตัวเองและครอบครัวได้ อาชีพนักมวยไทยหลายคนอาจมองว่าเป็น อาชีพที่ใช้แค่กำลังไม่ได้ใช้สติปัญญา เป็นอาชีพของกลุ่มคนยากจน และเป็นอาชีพชั้นต่ำ จึงไม่มีใครสนใจมากนัก ฉะนั้นนักวิจัยจึงมีความสนใจว่ากลุ่มคนที่เข้ามาสู่มวยไทยอาชีพ ทำไมถึงต้อง ตัดสินใจเข้ามาสู่การเป็นนักมวยไทยอาชีพ และบทบาทที่เขาได้รับในสายตาคนทั่วไป เป็นอาชีพ ที่มีความรุนแรง ผวนกกับสภาพแวดล้อมที่มั่วสุมด้วยการพนันขึ้นต่อ แต่การเข้าสู่อาชีพนักมวย ไทยในมิติของนักมวยไทยที่แท้จริงจะเป็นอย่างไรจึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจในความสำคัญของ ปัญหาโดยทำการศึกษากระบวนการกลายเป็นนักมวยไทย

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสมัยโบราณ เมื่อก้าวถึง “มวย” โดยทั่วไปไม่ทราบความหมายที่แท้จริงเนื่องจากมวย ไทยเริ่มมากับศิลปะการต่อสู้ในยามสงคราม เพื่อป้องกันการรุกรานของศัตรู บุคคลที่ใช้ศิลปะมวย ไทยได้เป็นที่เลื่องลือของคนทั่วไปและศัตรูที่รุกรานจากชาวต่างชาติคือ นายขนมต้มเป็นการใช้ ลวดลายศิลปะการต่อสู้ด้วยมือเปล่าที่ประกอบด้วย หมัด เท้า เข่า สอกฯ สามารถเอาชนะทหาร พม่า ถึง 10 คน (ศิลปะมวยไทย, 2540) จึงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปกับคำว่า “มวยไทย” และยกย่อง ให้เป็นบิดาของมวยไทยมาจนถึงปัจจุบัน หลังจากนั้นจึงได้ฝึกฝนอยู่ในบรรดาหมู่ทหารเพื่อใช้ในการรบแบบประชิด “การรบพุ่ง” นอกจากนี้ยังมีพระมหากษัตริย์ตลอดจนแม่ทัพบางคนที่มีชื่อเสียง สามารถรรร โลงศิลปะมวยไทยไว้มากมายเช่น พระเจ้าเสือ พระเจ้าตากสินพระยาพิชัยดาบหักเป็น ต้น บุคคลเหล่านี้เป็นผู้นำชาติไทยที่ผสมผสานศิลปะมวยไทยเข้ามารวมกับการรบในสนามสมัย กรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ซึ่งเป็นยุคหัวเลี้ยวหัวต่อของชาติที่ถูกรุกรานจากพม่าอย่างหนัก จนเกือบ สูญเสียเอกราชของชาติไทย อย่างไรก็ตามในปัจจุบันยังไม่มีผู้ใดทราบได้ว่ามวยไทย เริ่มมีมาตั้งแต่ สมัยใด แต่เริ่มให้ความสนใจอย่างจริงจังและจดบันทึกในสมัย รัชกาลที่ 5,6 และ 7 ตามลำดับ (จรรยา แก่นวงษ์คำ, 2530)

มวยไทยมีการฝึกฝนกันอย่างกว้างขวางจากสมัยก่อน ทั้งยังยกให้เป็นกีฬาที่มีการแข่งขันชกต่อยในงานต่างๆ เป็นการชกที่เรียกว่า “คาดเชือก” โดยใช้ผ้าทำเป็นปมแล้วมาพันรอบมือชกน้ำมัน บดแก้วให้ละเอียดโรยลงปลายหมัดที่พันด้วยผ้า ชกในช่องสี่เหลี่ยมที่กำหนดไว้ขนาดพอสมควร ไม่มีกติกาในการชก ทำให้เกิดอันตรายได้ง่าย ต่อมาหลังสมัยอยุธยาตอนปลายได้พัฒนารูปแบบการชก เนื่องจากมองว่ารูปแบบการต่อสู้มีอันตราย จากแรงปะทะในการชกทำให้หันมาสวมหมวกกันเพื่อลดแรงปะทะและป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้น และปรับเปลี่ยนกติกาในบางส่วนตามสภาพการความปลอดภัยระดับสากลนิยม (มวยไทยสมัครเล่น, 2548) จึงเป็นที่สนใจของคนทั่วไปทั้งในประเทศและต่างประเทศในศิลปะการต่อสู้ของชาติไทย

การเปลี่ยนแปลงของมวยไทยจากอดีตเมื่อครั้งก่อนจุดมุ่งหมายของมวยไทยเพื่อการเป็นนักรบและป้องกันตัว ปัจจุบันมีการถ่ายทอดศิลปะมวยไทยเพื่อการเป็นอาชีพ การเปลี่ยนแปลงของกีฬามวยไทยเป็นไปตามความเจริญของเทคโนโลยี จากที่เคยคู่กันตามงานวัดหรืองานประเพณีต่าง ๆ ปัจจุบันกลับคู่กันตามบ้านใครบ้านเราบ้างก็รวมตัวกันดูตามบ้านเพื่อเล่นการพนันหรือตามยุคกระแสโลกาภิวัตน์ อย่างไรก็ตามมวยไทยยังคงไว้ซึ่งประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิม มีเพียงส่วนน้อย ที่ขาดหายไป เช่น การรับมอบเป็นศิษย์ การไว้ครุซึ่งบางค่ายมวยขาดการสานต่อ และการสอนแม่ไม้มวยไทยที่ถูกต้อง เป็นต้น สาเหตุสำคัญที่กีฬามวยไทยมีการปรับเปลี่ยนจากการคาดเชือกแบบเก่า มาใช้นวมแบบสากล เพราะเกิดเหตุการณ์ที่นายแพ เลี้ยงประเสริฐ นักมวยจากจังหวัดอุตรดิตถ์ต่อชกนายเจีย นักมวยชาวเขมรตายในปี 2472 โครงการ Safety First (ปลอดภัย (เอา) ไว้ก่อน) จึงเกิดขึ้น โดยใช้นวมตัวอย่างจากนักมวยชาวฟิลิปปินส์ที่เข้ามาต่อชกมวยสากลในประเทศไทย (a day, 2549) การเปลี่ยนแปลงที่ผ่านมาเป็นสิ่งที่ทำให้อาชีพมวยไทยได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้นแก่คนทั่วไป เพราะมีความปลอดภัยต่อการชกจากอดีตมากทั้งระเบียบแบบแผน กฎกติกาเมื่อใช้กันมากขึ้นก็กลายเป็นจารีตประเพณี ใช้เป็นหลักสำหรับการแข่งขันสืบมาในตอนต้นการเปลี่ยนแปลงกติกาต่าง ๆ ยังไม่สมบูรณ์ แต่ก็มีการปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นสากลนิยมตามยุคสมัยเพื่อระวังและควบคุมความปลอดภัยด้านร่างกายของนักมวยให้มีอันตรายน้อยที่สุดต่อการแข่งขัน การพัฒนามวยไทยมาสู่อาชีพ ที่ผสมผสานศิลปะการต่อสู้โดยใช้อวัยวะในร่างกายเป็นอาวุธ เช่น เข่า ศอก เท้า หมัด มีการพัฒนาให้เป็นอาชีพในระดับสากลได้รับการยอมรับจากชาวต่างประเทศจำนวนมากโดยทำการแข่งขัน ณ เวทีราชดำเนินและเวทีลุมพินีเป็นประจำทุกวันสลับกันไป และยังมีเวทีชั่วคราว เช่น เวทีกองทัพอากาศ เวทีกองทัพเรือและตามต่างจังหวัดทุกจังหวัด ตลอดจนส่งให้นักมวยไทยและต่างประเทศเข้ามาแข่งขันและจัดส่งนักมวยไทยไปแข่งขัน ณ ต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและ ถ่ายทอดศิลปะมวยไทยให้ต่างประเทศได้รู้จักมากขึ้น

อาชีพนักมวยเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่สามารถทำเงินได้โดยไม่ต้องลงทุนอะไร เป็นการใช้จ่ายร่างกาย กำลังใจ และความอดทน นักมวยที่ชกในปัจจุบันส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจนมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ เพราะคนอีสานเป็นกลุ่มสังคมที่มีคนจนมากจึงนิยมส่งลูกหลานมาฝึกหัดมวยไทย เพราะเป็นอาชีพทำเงินที่สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตความเป็นอยู่จากเดิมได้ (พัชรินทร์ ยาพิมาย, 2542) อาทิ วีรบุรุษเหรียญทองโอลิมปิกคนแรกของไทย นายสมรักษ์ คำสิงห์ ชีวิตนักมวยนั้นเดินตามคำสั่งสอนของพ่อที่กล่าวว่า “พ่อไม่มีมรดกให้ เพราะบ้านเรายากจน มีแต่วิชามวยนี่แหละที่จะหาเลี้ยงพวกเอ็งได้” เป็นต้น กลุ่มคนทั่วไปต่างทราบดีว่านักมวยที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพฯ มีค่าตัวต่อการชกครั้งหนึ่งหลายหมื่นบาท ที่สำคัญต้องเป็นนักมวยที่พักอาศัยอยู่ในค่ายมวยบริเวณกรุงเทพฯ เพราะค่ายมวยในกรุงเทพฯ มีผู้สนับสนุนเป็นจำนวนมาก ซึ่งนักมวยจะได้เปรียบหลายอย่าง เช่น อาหารเสริม ที่พักสะดวกสบาย ค่าตัวในแต่ละรายการชกอยู่ในระดับดีมาก และสนามมวยจัดรอบการชกในทุก ๆ สัปดาห์ (สมาคมมวยสากลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย, 2539: 61) อย่างไรก็ตามกระบวนการเบื้องต้น ยังมีอาจสรุปได้โดยทันทีว่านักมวยแต่ละคนนั้นตกลงปลงใจในการก้าวเข้ามาสู่นักมวยไทยอาชีพได้อย่างไร แม้ว่าอาชีพมวยไทยเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่ใช้แรงกายแรงใจ ในการแสดงวิชาชีพให้คนอื่นชมผสมผสานกับความแข็งแกร่ง การกระทบกระทั่งเพื่อเป็นสิ่งที่ทำให้คนอื่นได้เห็นถึงความเป็นเลิศทางวิชาชีพ หรือบางครั้งเป็นสิ่งที่ทำให้กลุ่มคนอื่นได้รับรู้ และได้เห็นถึงสภาพความพร้อมที่เขานั้นได้กระทำมาโดยตลอด จากความลำบากเบื้องต้นเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกสนใจในกระบวนการเข้าสู่การกลายเป็มนักมวยไทยอาชีพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าอาชีพมวยไทยยังได้รับความนิยมนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีการพัฒนาการมาตั้งแต่เป็นการสู้รบจวบจนกลายเป็นอาชีพ ซึ่งใช้ในการป้องกันศัตรูในยามสงคราม จนมาถึงเป็นการใช้แสดงอาชีพเพื่อหารายได้ในสังคมปัจจุบัน อาชีพมวยไทยจึงถือเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างยิ่งในสังคมไทย ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ตระหนักว่าอาชีพมวยไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ที่ได้รับการสืบทอดจากอดีตจนถึงปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง เพื่อมิให้มรดกทางวัฒนธรรมดังกล่าวค่อยๆ หดความสำคัญไป ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษากระบวนการเข้าสู่การเป็นนักมวยอาชีพ โดยมีความเห็นว่าการศึกษาระบวนการจะทำให้ทราบขั้นตอน วิธีการ และพัฒนาการของการอบรมขัดเกลาให้แก่ นักมวย ซึ่งเป็นบุคคลที่ต้องมีความอดทน ความแข็งแกร่ง และความมีวินัยอย่างสูง อาจกล่าวได้ว่าอาชีพมวยไทยเป็นอาชีพที่ต้องผ่านกระบวนการของการฝึกฝนจึงจะสามารถเป็นนักมวยอาชีพได้ กระบวนการกลายเป็มนักมวยอาชีพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญทั้งในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะมวยไทยซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติไทยอย่างหนึ่ง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังมีความ

สนใจถึงลักษณะและเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการผลักดันให้เข้ามาสู่อาชีพมวยไทย เพื่อให้เห็นถึงขั้นตอนกฎระเบียบของกระบวนการภายใต้วัฒนธรรม รวมทั้งแรงบีบอัดทางด้านโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมในการปรับตัวให้เข้ากับกฎระเบียบ อย่างไรก็ตามปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถทำความเข้าใจกระบวนการเข้าสู่อาชีพนักมวยได้ เนื่องจากหลายคนที่มีเงื่อนไขยากจนเช่นกัน แต่ไม่ได้เข้าสู่อาชีพนักมวย กับอีกบางคนที่มีความพร้อมทางด้านครอบครัว แต่สนใจศิลปะการต่อสู้ประเภทมวยไทยกระทั่งยกเป็นอาชีพ บางคนถอนตัวออกจากกระบวนการก่อน ขณะที่บางคนกลับชกมวยต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาเงื่อนไขและปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อกระบวนการกลายมาเป็นนักมวยไทยอาชีพ โดยทำการศึกษาค่ายมวย วีระโยธิน ซึ่งเป็นค่ายมวยที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในจังหวัดขอนแก่น และเป็นค่ายมวยที่มีกระบวนการในการสร้างนักมวยอาชีพ ตั้งแต่ยังเล็กให้มีชื่อเสียงหลายคนในพื้นที่เขตอำเภอเมืองขอนแก่น ที่สำคัญยังคงเป็นค่ายมวยที่มีชื่อเสียงในจังหวัดขอนแก่น

2. คำถามการวิจัย

- 2.1 กระบวนการกลายมาเป็นนักมวยไทยอาชีพเป็นอย่างไร
- 2.2 เงื่อนไขอะไรที่มีส่วนผลักดันให้มาสู่กระบวนการกลายมาเป็นนักมวยไทยอาชีพ

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 3.1 เพื่อศึกษากระบวนการกลายมาเป็นนักมวยไทยอาชีพ
- 3.2 เพื่อศึกษาเงื่อนไขที่มีส่วนผลักดันให้มาสู่กระบวนการกลายมาเป็นนักมวยไทยอาชีพ

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

- 4.1 ทำให้ทราบกระบวนการกลายมาเป็นนักมวยไทยอาชีพ
- 4.2 ทำให้ทราบเงื่อนไขและปัจจัยที่ผลักดันให้เข้าสู่กระบวนการกลายมาเป็นนักมวยไทยอาชีพ
- 4.3 ทำให้ทราบข้อมูลเพื่อเสนอแนะในการเผยแพร่ให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไป และองค์กร ให้เห็นถึงความสำคัญของมวยไทย ซึ่งเป็นวัฒนธรรมหนึ่งของคนไทย และเพื่อให้เกิดการยอมรับในมวยไทยอาชีพ

5. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เลือกศึกษานักมวยไทยที่ทำการฝึกซ้อมในค่ายมวย เขตตำบลศิลาอำเภอมืองขอนแก่น ชื่อค่ายมวย วีระโยธิน เป็นค่ายที่มีค่านิยมในระดับฝีมือและเป็นค่ายที่มีชื่อเสียงในจังหวัดขอนแก่น โดยศึกษารูปแบบของกระบวนการกลายเป็นนักมวยไทยอาชีพ และศึกษาเงื่อนไขที่มีความสัมพันธ์ให้เข้าสู่ความเป็นนักมวยไทยอาชีพ ซึ่งผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการศึกษา ประมาณ 1 ปีครึ่ง เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กจึงต้องใช้ระยะเวลานานพอสมควรเพื่อให้เห็นถึงปรากฏการณ์และพฤติกรรมของสังคมที่เด็กนักมวยอยู่อาศัย ได้ส่งผลให้เด็กคนหนึ่งเลือกเดินเข้ามาในวงการมวยไทยอาชีพ

6. นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

ศิลปะมวยไทย หมายถึง การต่อสู้แบบมือเปล่าของชนชาติไทยที่สามารถใช้ศอก เข่า เท้า และหมัดเป็นอาวุธ รวมถึงท่าทางการต่อสู้ คนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการเล่นไหว้ครูประเพณีการแต่งกาย การมอบตัวเข้าเป็นศิษย์ และความเชื่อโชคลาง เป็นต้น

นักมวยไทยอาชีพ หมายถึง ผู้ซึ่งฝึกซ้อมและเข้าแข่งขันชกมวย และจดทะเบียนให้เป็นนักมวยไทยอาชีพ

หัวหน้าค่ายมวย หมายถึง ผู้เป็นเจ้าของค่ายมวย

ผู้ฝึกสอน หมายถึง ผู้ซึ่งทำหน้าที่ฝึกสอนศิลปะมวยไทย

บริบทนักมวย หมายถึง คุณลักษณะบุคคลของนักมวยซึ่งได้รับอิทธิพลมาต่อการเข้าสู่มวยอาชีพมีหลายระดับ ได้แก่ ระดับปัจเจกบุคคล ระดับ ครอบครัว และระดับชุมชน

บริบทของค่ายมวย หมายถึง โครงสร้างขององค์กรของค่ายมวย ซึ่งมีบทบาทต่อการพัฒนานักมวย ได้แก่ การบริหารจัดการ และกฎระเบียบ และวัฒนธรรมองค์กร

บริบทภายนอก หมายถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการกลายเป็นนักมวยไทยอาชีพ ได้แก่ นโยบายรัฐในการให้การสนับสนุนกีฬามวย ไทย และกระแสโลกในการให้การส่งเสริมกีฬามวยไทย

กระบวนการกลายเป็นนักมวยไทยอาชีพ หมายถึง ขั้นตอนการพัฒนาการเข้าสู่มวยไทยอาชีพ ซึ่งได้แก่ ขั้นการเล่นบท ขั้นการเล่นบทบาท และขั้นสวมบทบาทของนักมวย

มวยควายคู่ หมายถึง ลักษณะการชกมวยแบบคู่คั้น การเข้าต่อสู้ในรูปแบบของมวยไทย โดยลักษณะการเดินเข้าไปชกโดยไม่มีการถอย

รายการ หมายถึง รูปแบบการจัดรายการชกมวยไทยในกลุ่มสังคมของนักมวยหากนักมวยคนใดมีรายการต่อมวยไทย คนในวงการมวยไทยจะใช้คำย่อว่ามีรายการชกมวยที่ไหนบ้างเป็นต้น

ตัว หมายถึง ลักษณะนามที่คนในวงการมวยไทยใช้เรียกนักมวยไทยว่า “ตัว” นี้ น่าจะชกกับ ตัวนี้ หรือตัวนี้ใหญ่เกินไป สูงเกินไป เป็นต้น

ตี หมายถึง ลักษณะการชกมวยไทย โดยใช้ศิลปะมวยไทย คือ มัด เท้า เข่า ศอก